UCLouvain

Institut de recherche Religions, Spiritualités, Cultures, Sociétés (RSCS)

Synodaliteit als olifant in de kamer?
De vicieuze cirkel van theorie en praktijk

27 November 2025 - Hove

Dr. Jens Van Rompaey
Assistant de recherche
Jens.vanrompaey@uclouvain.be
Jens.van.Rompaey@hotmail.com

UCLouvain

Institut de recherche Religions, Spiritualités, Cultures, Sociétés (RSCS)

1. Inleiding & disclaimer

2. De olifant in de kamer

3. Theorie…

4. … & praktijk

5. Ter besluit

1. Inleiding & disclaimer

UCLouvain

Institut de recherche Religions, Spiritualités, Cultures, Sociétés (RSCS)

- MA wijsbegeerte 2018
- ReMa Theologie en Religiewetenschappen 2021
- Doctoraatsstudent 2021-2025, aspirant FWO
- Assistant de recherche (2025-2026)

- Teamlid PE H. Gummarus en Z. Beatrijs (2018-2024)
- Ceremoniarius van de bisschop (2021-2024)
- Vormselcatechist (2015-…)
- Ondervoorzitter Diversiteitsraad Lier (2024-2029)

WOORD VAN DE WEEK

SYNODALITEIT

Interactief moment

Woorden van de week

synodaliteit

Paus Leo XIV had het in zijn eerste toespraak over *synodaliteit*, een woord dat ook paus Franciscus graag gebruikte. Daarmee gaf hij aan dat niet alleen de paus en de bisschoppen de weg van de kerk bepalen, maar alle gelovigen samen. Er zou dus ook een rol weggelegd moeten zijn voor bijvoorbeeld leken, vrouwen en armen. *Synodaliteit* is afgeleid van *synode*, een vergadering van kerkelijke bestuurders. *Synode* betekent letterlijk 'samen op weg'.

19 mei 2025

knack weekend Focus

knack

Knack Club

Nieuws Opinie Factcheck Onderwijs Sport Magazine

‘De Kerk is een schathemeltjerijke bedelaar’

Jean-Marie Dedecker (LDD)

gisteren om 05:00 • 4 min leestijd

Jean-Marie Dedecker begrijpt niet dat de katholieke Kerk dit jaar nog eens met de schaal moet rondgaan, om de kosten van het pausbezoek van vorig jaar te kunnen betalen.

Deel dit artikel:

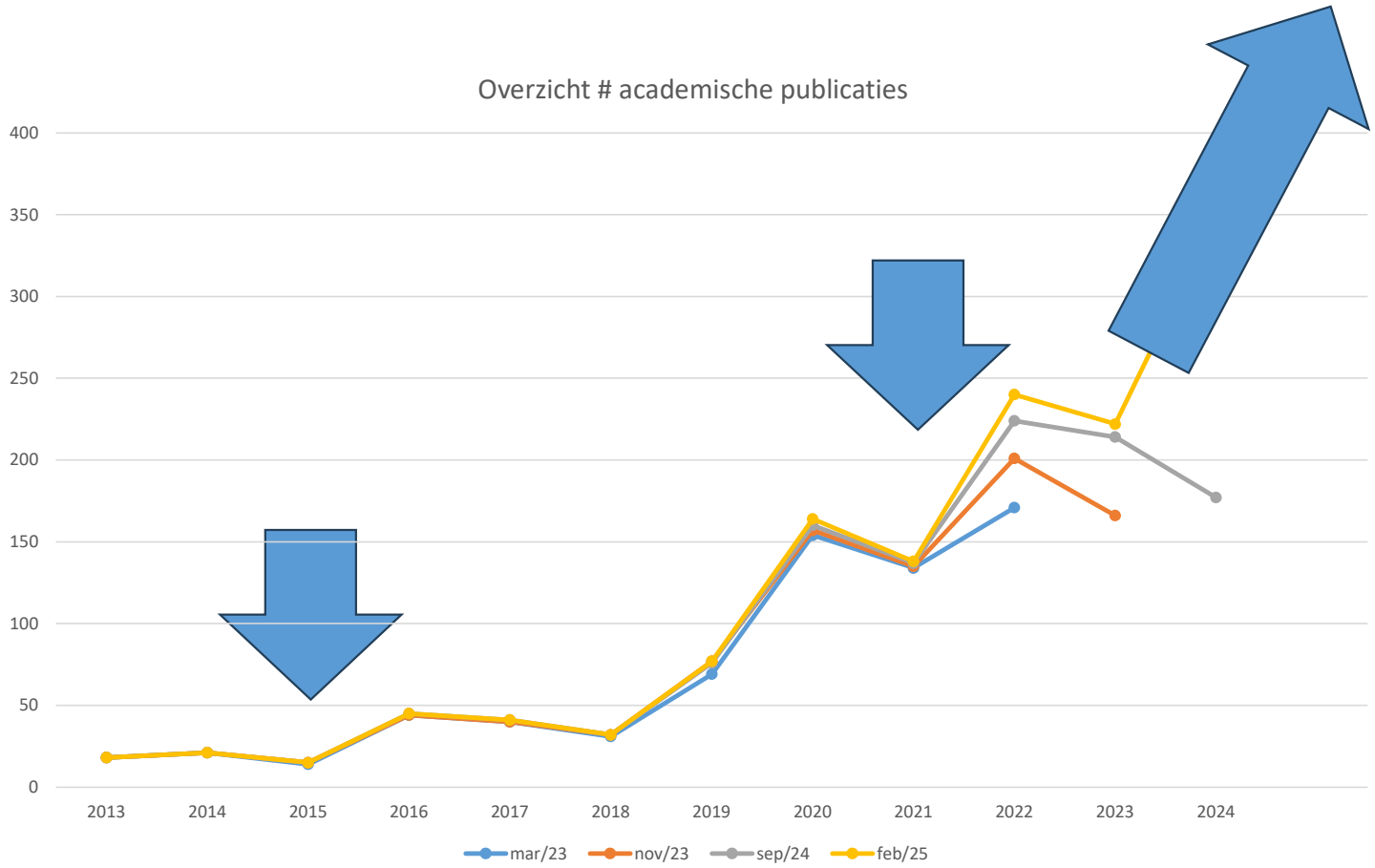
het

vain

Vier talen: Engels Frans, Duits en Spaans en uiteindelijk ook Italiaans

Alleen academisch materiaal

Jos Moons, ed., “Synodality and the Roman-Catholic Church: An Academic Bibliography 2013-2024 (Fifth Edition),” Cahiers Internationaux de Théologie Pratique, Documents, no. 17 (February 2025), www.pastoralis.org.

UCLouvain

2. De olifant in de kamer

Het oog wil ook wat

NATIONAL CATHOLIC REGISTER

Eucharistic Congress Pope Francis Syn

VATICAN NEWS

POPE VATICAN CHURCH WORLD

Radio Vaticana Presto

Participants in the 2023 Synod of Bishops on synodality in the Paul VI Hall

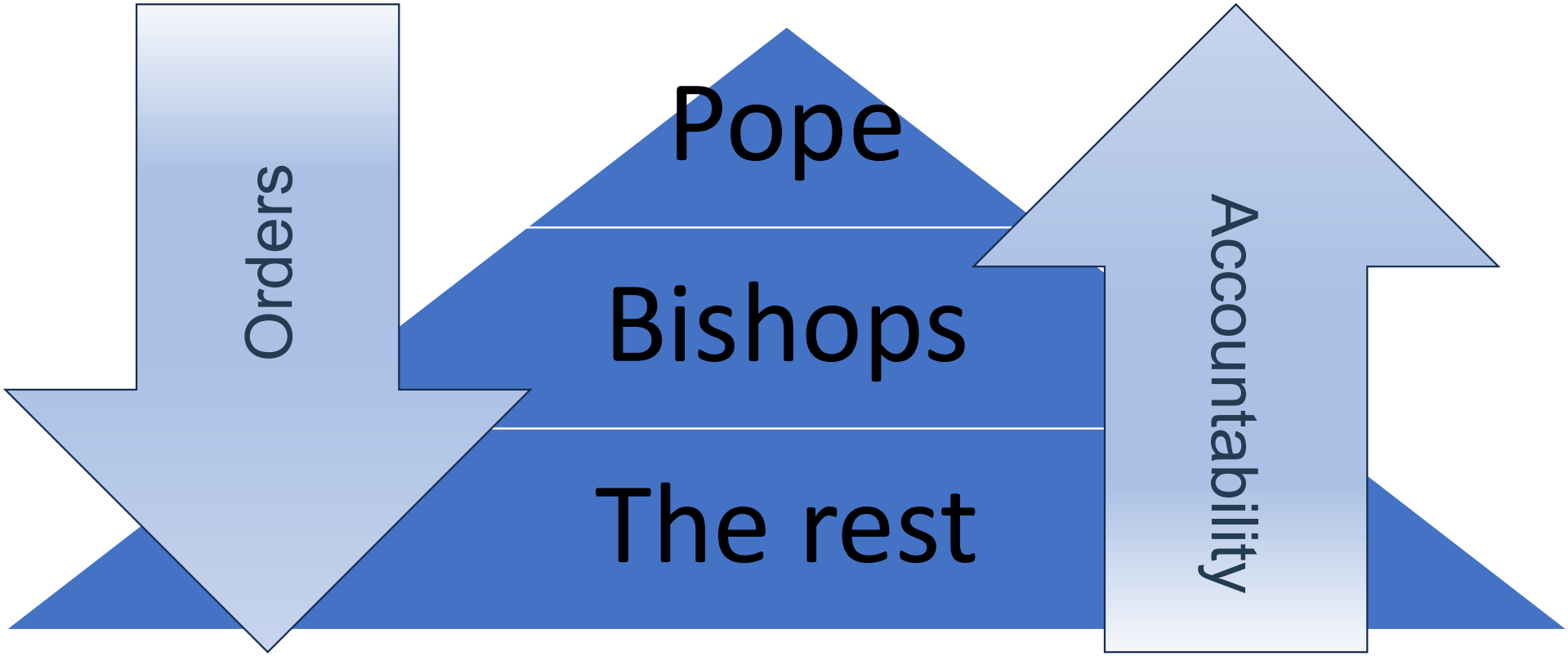
VATICAN SYNOD SYNODALITY

Preparing for Synod 2024: Towards a synodal and missionary Church

Cardinals Grech and Hollerich write to bishops across the world explaining the next stages of the synodal process in view of next year's second and final session of the Synod of Bishops on synodality.

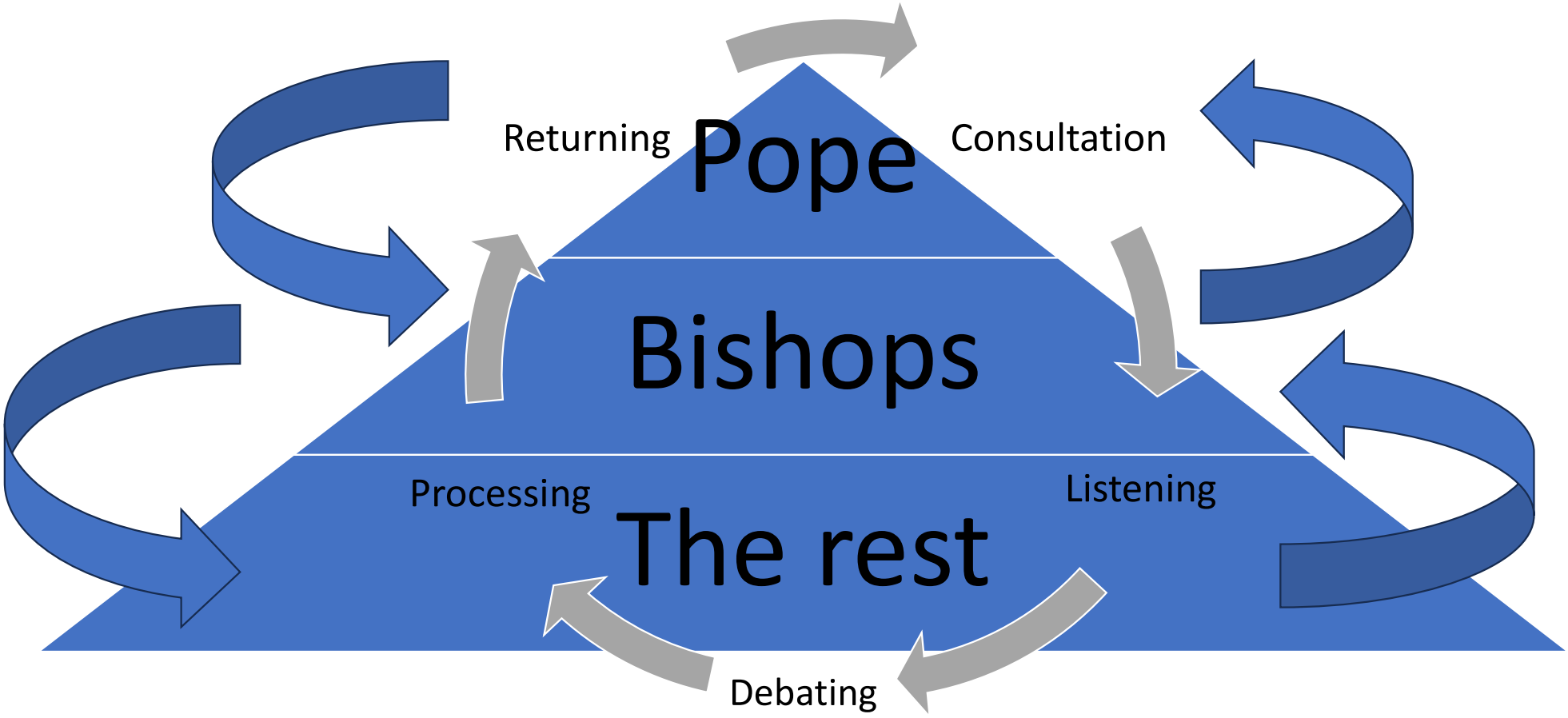
UCLouvain

Institut de recherche Religions, Spiritualités, Cultures, Sociétés (RSCS)

UCLouvain

Institut de recherche Religions, Spiritualités, Cultures, Sociétés (RSCS)

- Synodaliteit is het verstaan van de Kerk als gemeenschap die samen met en naar de Heer op weg is.
- Op basis van het gemeenschappelijk sacrament van het doopsel
- Contrasteert met de ervaringen van
  - Klerikalisme (in alle vormen, maten en gewichten)
  - Werkbaar werk
  - Gebrek aan transparantie en participatie
  - Abominabele communicatie
  - Gebrek aan waardering en plaats van leken (in het bijzonder vrouwen) in de Kerk

UCLouvain

Institut de recherche Religions, Spiritualités, Cultures, Sociétés (RSCS)

- Eerste hoofdstuk - De Sacramenten van de christelijke initiatie (1212-1419)

1212 Door de Sacramenten van de christelijke initiatie - het Doopsel, het Vormsel en de
1306 Eucharistie - wordt de *grondslag* van heel het christelijk leven gelegd. "Het
1322 deelgenootschap aan de goddelijke natuur, waarmee de mensen door de genade van
1392 Christus verrijkt worden, vertoont een zekere overeenkomst met de oorsprong, de groei
1533 en de voeding van het natuurlijk leven. Herboren door het doopsel, worden de gelovigen immers door het Sacrament van het Vormsel gesterkt en in de Eucharistie met het brood van het eeuwige leven gevoed, zodat zij door deze Sacramenten van de christelijke initiatie meer en meer de schatten van het goddelijk leven deelachtig worden en vooruitgaan op de weg van de volmaakte liefde". 1 2

- Tweede hoofdstuk - De sacramenten van genezing (1420-1532)

1420 Door de Sacramenten van de christelijke initiatie ontvangen wij het nieuwe leven van Christus. Dit leven nu dragen wij "in aarden potten" (2 Kor. 4, 7). Het is nog "met Christus verborgen in God" (Kol. 3, 3). Wij zijn in "onze aardse woning" (2 Kor. 5, 1) nog onderworpen aan lijden, ziekte en dood. Dit nieuwe leven als kind van God kan door de zonde verzwakt worden en zelfs verloren gaan.

1421 Onze Heer Jezus Christus, geneesheer van onze ziel en ons lichaam, die de lamme zijn zonden vergeven heeft en hem zijn lichamelijke gezondheid heeft teruggegeven, 1503 wilde dat zijn Kerk, in de kracht van de Heilige Geest, zijn werk van genezing en heil zou voortzetten, zelfs jegens haar eigen leden. Dit is het doel van de twee Sacramenten van genezing: het Boetesacrament en de Ziekenzalving.

UCLouvain

Institut de recherche Religions, Spiritualités, Cultures, Sociétés (RSCS)

Catechismus van de Katholieke Kerk

- Derde hoofdstuk - De Sacramenten die ten dienste van de geloofsgemeenschap staan (1533-1666)

1534 Twee andere Sacramenten, het Wijdingssacrament en het Huwelijk, zijn gericht op het heil van de ander. Zij dragen weliswaar ook bij tot het persoonlijke heil, maar bewerkstelligen dit door de dienst aan de ander. Deze Sacramenten verlenen een bijzondere zending in de Kerk en zijn bedoeld voor de opbouw van het volk van God.

3. Theorie…

UCLouvain

Institut de recherche Religions, Spiritualités, Cultures, Sociétés (RSCS)

- Boom, vol wijsheid en licht, rijkt omhoog
- Eucharistie die schijnt als de zon
- Geopende horizontale armen
- 15 figuren samen onderweg, ergens naartoe
- Veelheid aan kleuren
- Iedereen, alle levensstaten en keuzes, jongeren ook
- De titel geldt als horizontale ondersteuning, fundament en richting
- https://www.synod.va/en/news/the-official-logo-of-the-synodal-path.html

Vademecum 2021

- “In dit licht is het doeleinde van deze diocesane fase het Volk van God te raadplegen, opdat het synodale proces wordt verwezenlijkt door middel van het luisteren naar alle gedoopten. Met het bijeenroepen van deze Synode nodigt paus Franciscus alle gedoopten uit om te participeren aan dit synodale proces, dat begint op diocesaan niveau. De bisdommen worden opgeroepen voor ogen te houden dat de belangrijkste subjecten van deze ervaring alle gedoopten zijn. Een bijzondere aandacht dient te worden geschonken aan het erbij betrekken van de personen die gevaar lopen buitengesloten te worden: vrouwen, gehandicapten, vluchtelingen, migranten, ouderen, personen die in armoede leven, katholieken die zelden of nooit hun geloof praktiseren enz. Men zou ook creatieve middelen moeten vinden om kinderen en jongeren erbij te betrekken.”
  - https://www.rkkerk.nl/wp-content/uploads/2021/10/Vademecum-Synode-2021-2023-plus-aanhangsels-NL-werkvertaling-14-10-2021.pdf

Vademecum 2021

- “Het gehele Volk van God deelt door het doopsel een gemeenschappelijke waardigheid en roeping. Wij allen zijn krachtens ons doopsel geroepen actief te participeren aan het leven van de Kerk. In de parochies, in de kleine christengemeenschappen, in de lekenbewegingen, in de religieuze gemeenschappen en andere vormen van gemeenschap worden wij, vrouwen en mannen, jongeren en ouderen, allen uitgenodigd naar elkaar te luisteren om de suggesties van de Heilige Geest te horen, die onze menselijke krachtsinspanningen richting komt geven door leven en vitaliteit in de Kerk te brengen en ons te leiden in een diepere gemeenschap met het oog op onze zending in de wereld.”

4. … & praktijk

Het ‘bestuur’ van de Kerk

“The governance of the Church is never to be looked upon as a mere administrative act; under the influence of the Holy Spirit, its governing assemblies are gathered in the name of God and for God’s glory, and they therefore are an expression of the unity of the Mystical Body of Christ, which shines with greatest clarity in the liturgy. It is right that those who bear the one responsibility together also share in the one prayer together.”

Ceremonial of Bishops, no. 1169.

© Tilburg School of Catholic Theology

COPYRIGHT © VATICAN MEDIA

26 Oktober 2019 – slot van de synode over het Amazonegebied

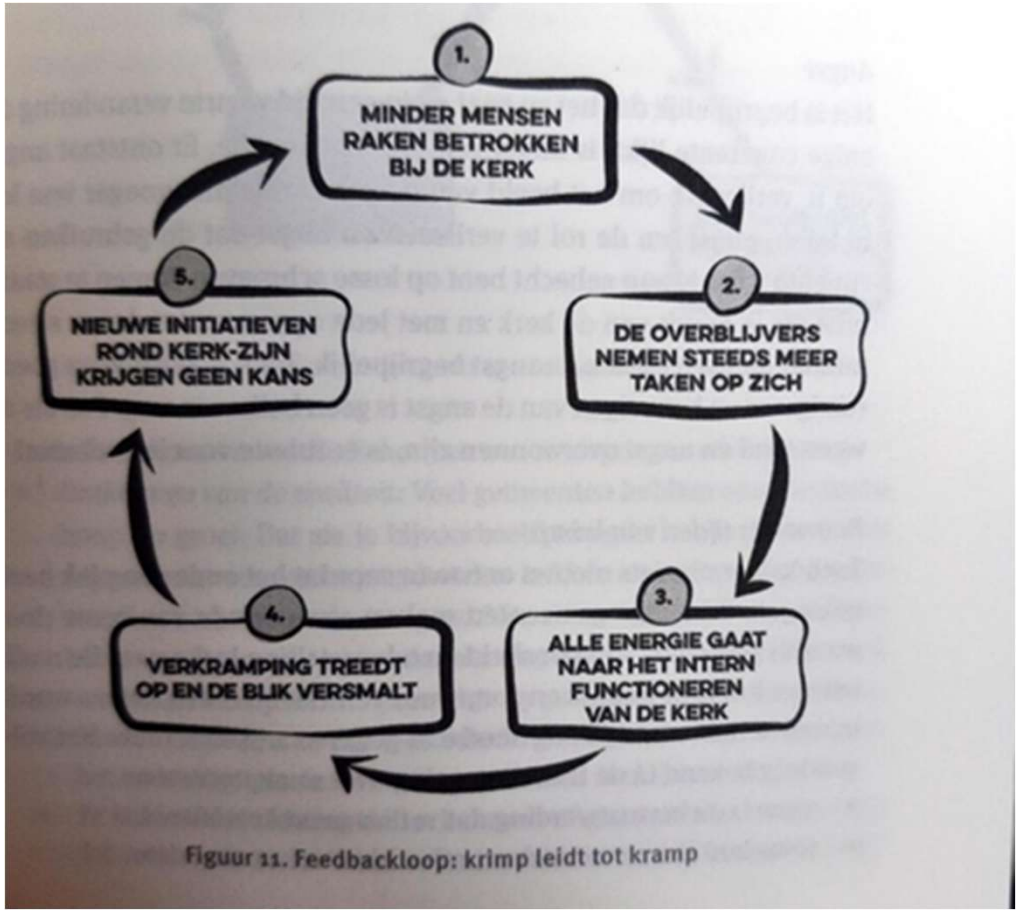
UCLouvain

Institut de recherche Religions, Spiritualités, Cultures, Sociétés (RSCS)

TABITHA VAN KRIMPEN

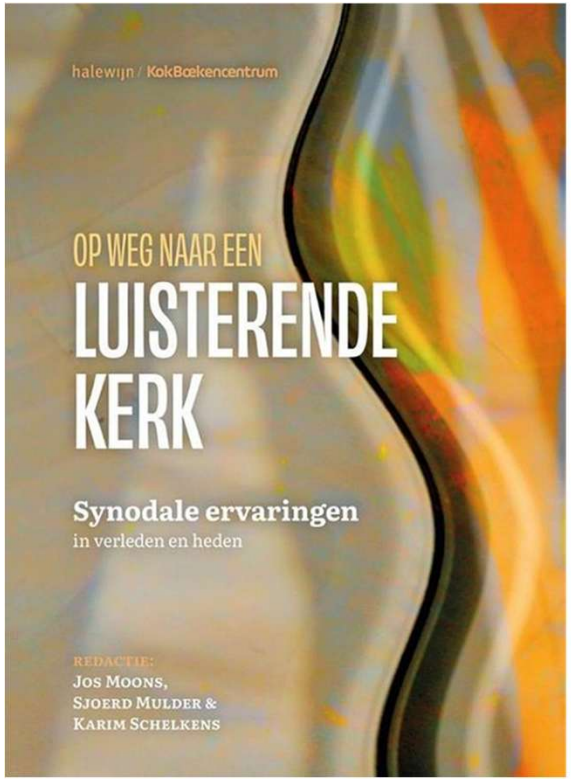
BOTTOM UP KERK

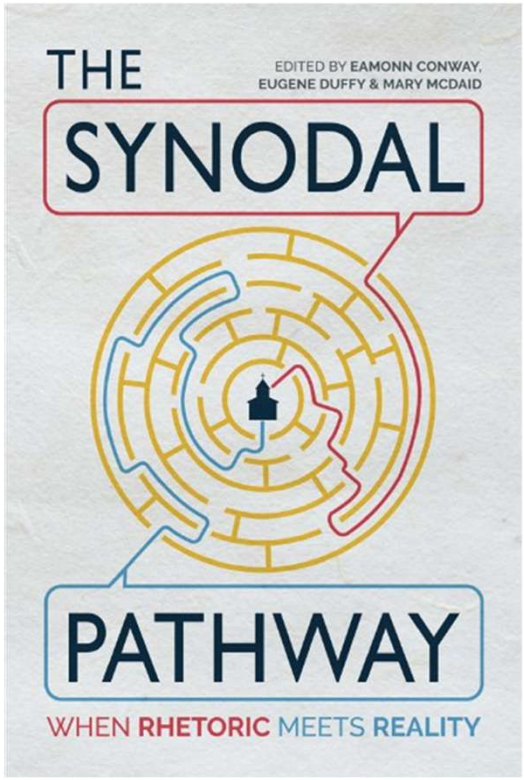
ZIJN WAAR TWINTIGERS ZIJN

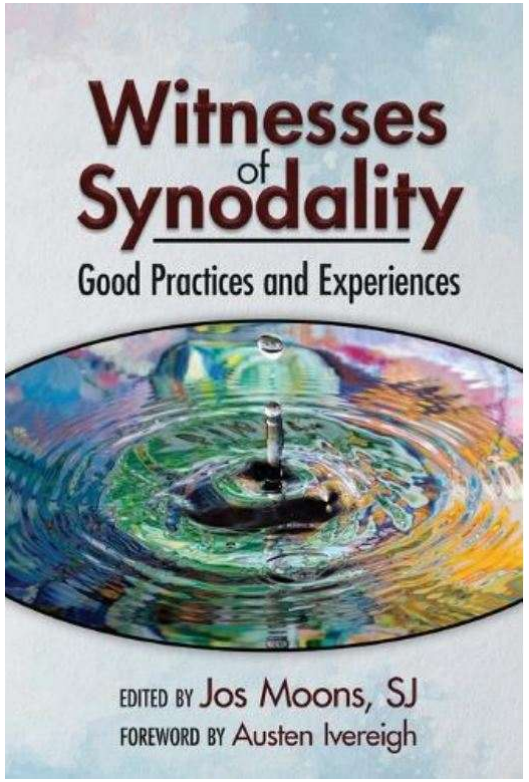

Figuur 11. Feedbackloop: krimp leidt tot kramp

UCLouvain

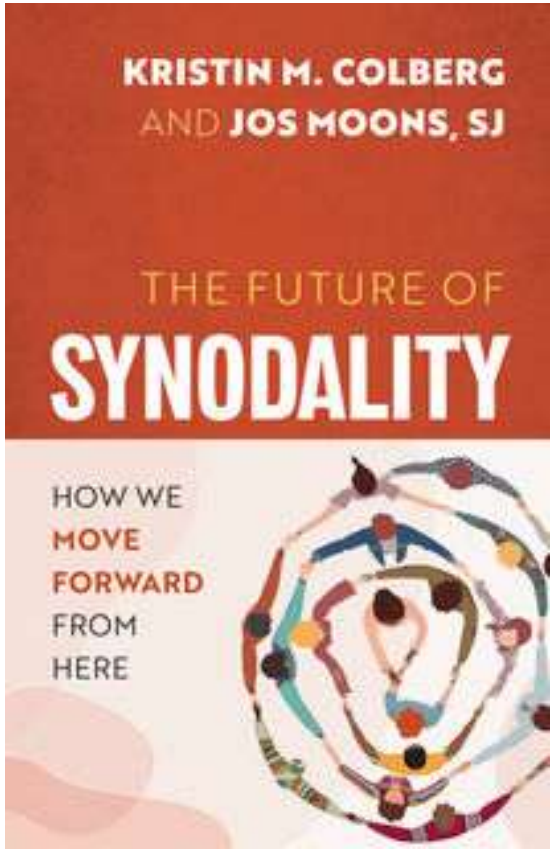

halewijn / KokBoekencentrum
OP WEG NAAR EEN
LUISTERENDE KERK
Synodale ervaringen
in verleden en heden
REDACTIE:
Jos Moons,
Sjoerd Mulder &
Karim Schelkens

THE
EDITED BY EAMONN CONWAY,
EUGENE DUFFY & MARY MCDAID
SYNODAL
PATHWAY
WHEN RHETORIC MEETS REALITY

Witnesses of Synodality
Good Practices and Experiences
EDITED BY Jos Moons, SJ
FOREWORD BY Austen Ivereigh

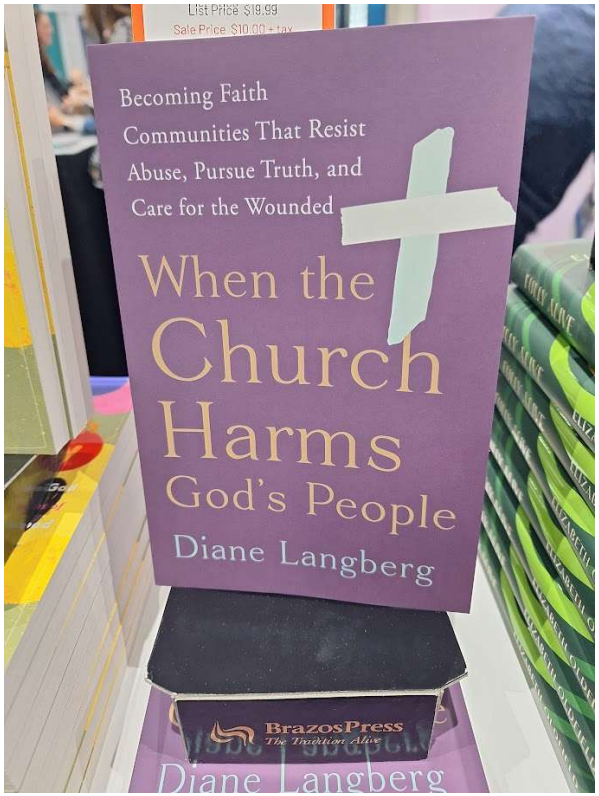
UCLouvain

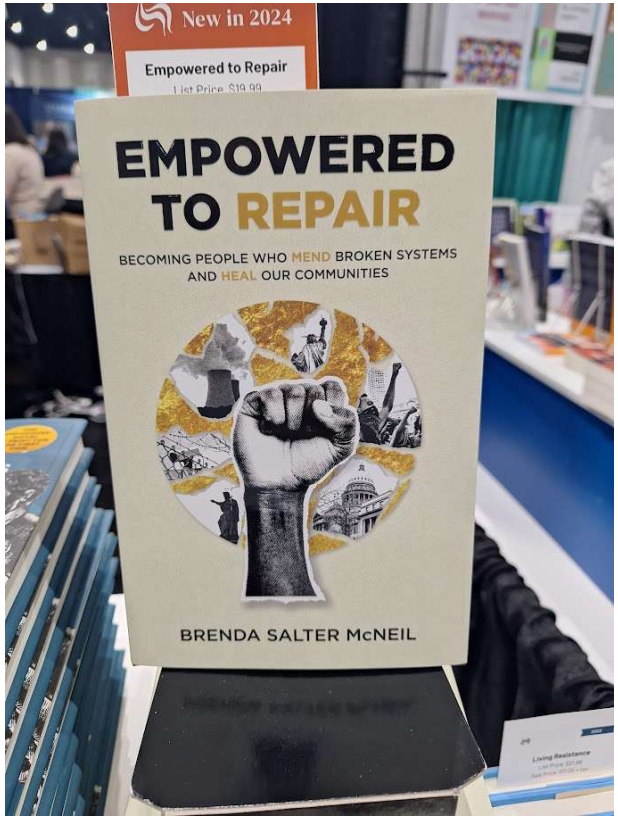

DE
TOEKOMST
VAN
synodaliteit
HOE VERDER?
Kristin Colberg & Jos Moons
Otheo

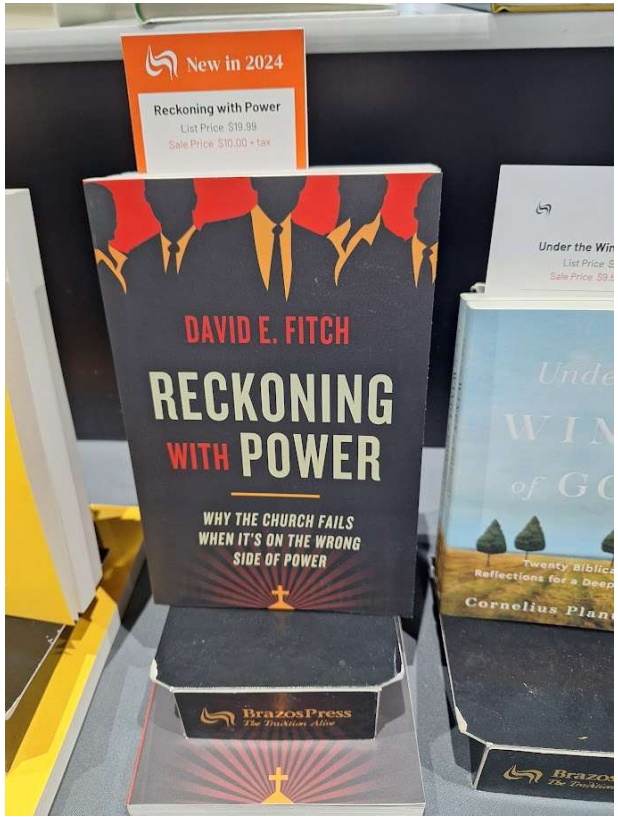

KRISTIN M. COLBERG
AND JOS MOONS, SJ
THE FUTURE OF
SYNODALITY
HOW WE
MOVE
FORWARD
FROM
HERE

50% OFF!
Event Price: $13.50
List Price: $27.00
GHBORHOOD
CHURCH
TRANSFORMING
YOUR CONGREGATION
INTO A POWERHOUSE
FOR MISSION
KRIN VAN TATENHOVE & ROB MUELLER
PART-TIME IS
PLENTY
THRIVING
WITHOUT
FULL-TIME
CLERGY
G. JEFFREY MACDONALD
POWE
IN THE
PULPI
HOW AMERICA'S
MOST EFFECTIVE
BLACK PREACHERS
PREPARE THEIR
SERMONS
EDITED BY
CLEOPHUS J. LARUE
WJK
WESTMINSTER
JOHN KNOX PRESS

UCLouvain

Becoming Faith Communities That Resist Abuse, Pursue Truth, and Care for the Wounded
When the Church Harms God's People
Diane Langberg
BrazosPress
The Tradition Alive

New in 2024
Empowered to Repair
EMPOWERED TO REPAIR
BECOMING PEOPLE WHO MEND BROKEN SYSTEMS AND HEAL OUR COMMUNITIES
BRENDA SALTER McNEIL

New in 2024
Reckoning with Power
List Price $19.99
Sale Price $10.00 + tax
DAVID E. FITCH
RECKONING WITH POWER
WHY THE CHURCH FAILS WHEN IT'S ON THE WRONG SIDE OF POWER
BrazosPress
The Tradition Alive

5. Ter besluit

© lier.be

© N. Moyaert

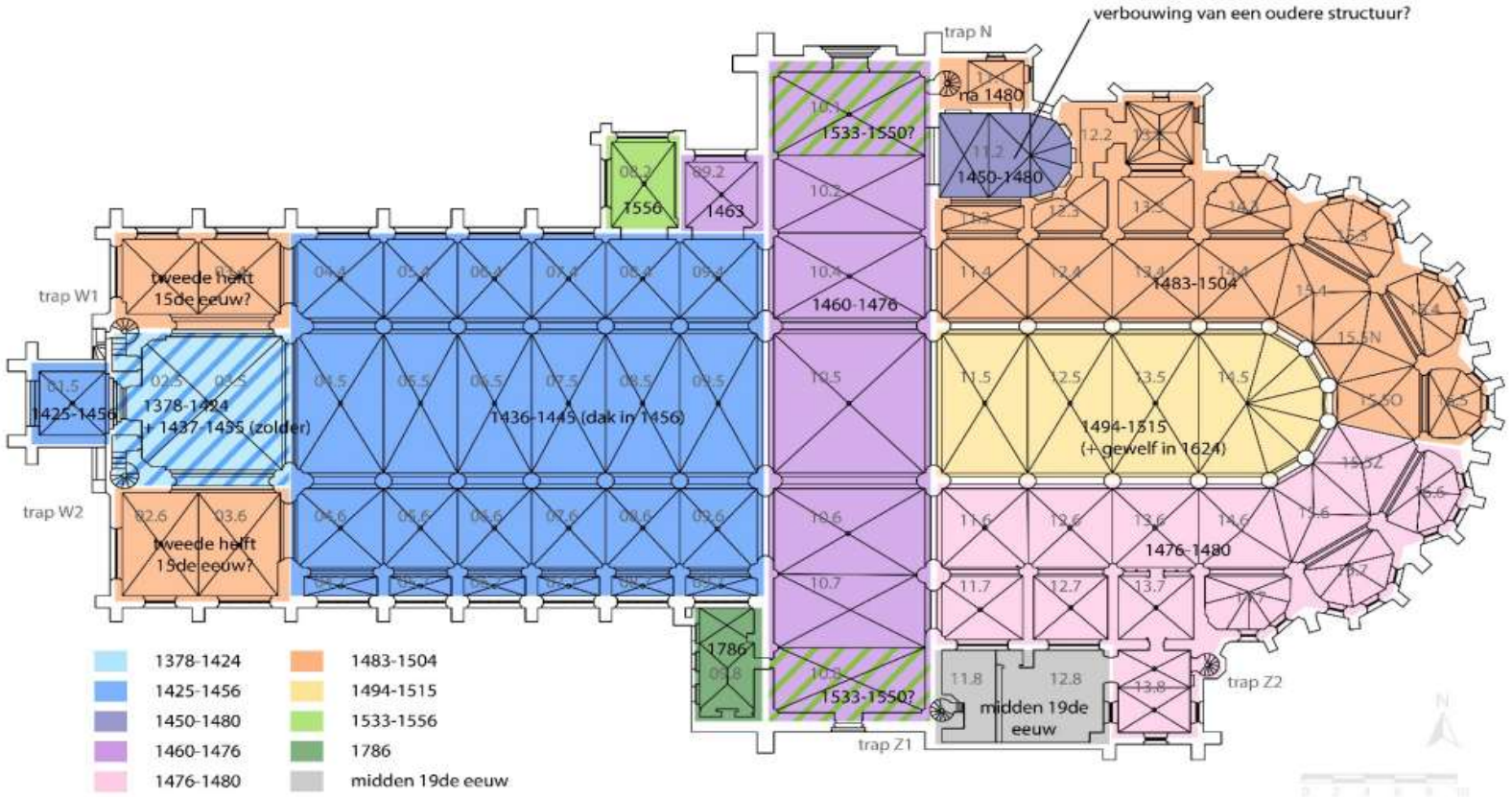
UCLouvain

Institut de recherche Religi

Institut Interdisciplinaire Religions Spiritualités Cultures Sociétés UCLouvain Recherche

Zelfs in robuustheid, staat de kerk niet stil.
© lier.be

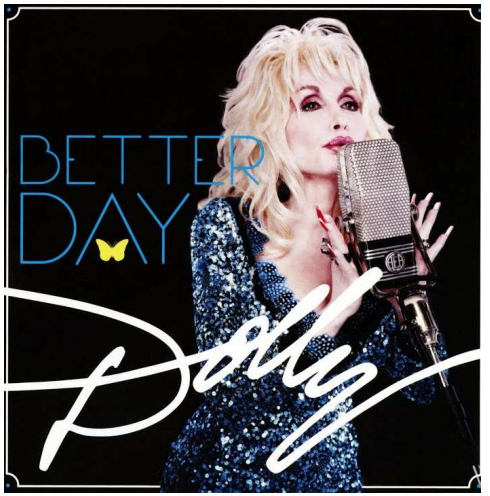

Figuur 3 - De kleuren tonen de verschillende bouwfasen van de Sint-Gummaruskerk.

UCLouvain

Institut de recherche Religions, Spiritualités, Cultures, Sociétés (RSCS)

In the meantime

Well we rant and we rave about the "good ol' days"
And how different it was "back then"
Well the greatest days we've ever known are the days we're living in
Well we worry about earthquakes, aliens from outer space, nuclear holocaust

Well we're so consumed with the fear of dying; the joy of living is lost
In the meantime, in between time, let us make time to make amends
Lead the good life, just treat this planet right
And try to all be friends and say with me again:

Ter bespreking

Vraag ter overweging:

“Is er nog een plaats voor de Kerk en haar blijde boodschap in onze context en hoe geven we die gemeenschap dan vorm? Is synodaliteit een deel van de oplossing?”

“Hoe en naar waar zijn we op weg?”

Isidore Opsomer, *Christus predikend in Lier*, oil paint, 1900.

Dankuwel!

Vragen, bedenkingen, opmerkingen en handtekeningen:

jens.van.rompaey@hotmail.com

jens.vanrompaey@uclouvain.be

Verder lezen

- Jos Moons et al., eds., *Op weg naar een luisterende kerk: Synodale ervaringen in verleden en heden* (Halewijn, KokBoekencentrum, 2022).
- Jos Moons, ed., *Witnesses of Synodality: Good Practices and Experiences* (Paulist Press, 2024).
- Jos Moons, “Wat is synodaliteit, en wat vraagt het van de Kerk? Een toegankelijke introductie,” *Collationes: Tijdschrift voor Theologie en Pastoraal* 52, no. 1 (2022): 83–97.
- Kristin Colberg and Jos Moons, *De toekomst van synodaliteit. Hoe verder?* (Antwerpen: Otheo, 2025).
- Jos Moons, Karim Schelkens, and Sjoerd Mulder, eds., *Op weg naar een luisterende kerk: Synodale ervaringen in verleden en heden* (Antwerpen, Utrecht: Halewijn, KokBoekencentrum, 2022).